

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) GARBARSKA 7—2.

Nr. Wilno, dnia 23 marca 1936 r.

1436.

T r e ś ć n u m e r u:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

	Dział.	Str.
1. "Lietuvos Žinios" o stosunkach polsko-niemieckich.	I.	1.
2. Prasa litewska o sytuacji międzynarodowej.-	"	2.
3. "L.Aidas" o znaczeniu paszportów wileńskich.-	"	3.
4. Dokoła propozycji niemieckich w sprawie paktu o nieagresji.-	"	4.

K r o n i k a .

5. Dokoła rokowań litewsko-niemieckich.-	"	"
6. Sprawa stosunków handlowych między Litwą a Sowietami.-	"	5.
7. Pogłoski o porozumieniu polsko-litewskiej w sprawie litewskiej.-	"	"
8. Karykatura "Sekmadienisa" na temat pokojowej propozycji Hitlera.-	"	"

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WENNETZNEJ I ZYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

9. Sprawa ponownej rejestracji towarzystw.	III.	"
10. Organizacje młodzieży a ustawa o towarzystwach.	"	"
11. Zgon dyrektora Poczt.-	"	"
12. Sprawa założenia drugiego Instytutu Pedagogicznego.	"	"

x

x

x

1496.

Wnioś. dnia 23 marca 1938 r.

nr.

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ

Dział 247

1. "Listywoe Litwa" o stosunkach polsko-niemieckich.
2. Sprawy litewskie o sytuacji międzynarodowej.
3. "Litwa" o znaczeniu paszportów litewskich.
4. Dokonanie propozycji niemieckich w sprawie państwa o niebezpieczeństwie.

K r o n i k a

5. Dokonanie rokowań litewsko-niemieckich.
6. Sprawy stosunków handlowych między Litwą a Rosją.
7. Polityka o porozumieniu polsko-litewskiej w sprawie litewskiej.
8. Karykatura "Schematyzacja" na temat polskiej propozycji litewskiej.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WNETrZNEJ I KWOTIE SPOŁECZNEJ

K r o n i k a

9. Sprawy ponownej reorganizacji powiatów.
10. Organizacja młodzieży z ustawa o powiatach.
11. Zgod dyktanda powiat.
12. Sprawy założeń drugiego Instytutu Pedagogicznego.

x

x

x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

1/. "LIETUVOS ŽINIOS" O STOSUNKACH POLSKO-NIEMIECKICH.
"L.Žinios" Nr.66 z 20.III.1936 r. Dalszy ciąg listu Ludwika Fiszera p.t. "Warszawa a Berlin".Streszczenie:

Polska odegrywa ważną rolę w dziedzinie bezpieczeństwa pokoju zbiorowego. Gdyby zadaniem armji polskiej było zastąpienie Sowieć w francuskim systemie bezpieczeństwa, to ogólnym rezultatem byłoby osłabienie aktywów europejskich. W gmachu pokoju musi być miejsce dla Francji, Sowieć i Polski. Pokój w Europie Wschodniej mógłby być zapewniony przez wszystkie te państwa wraz z państwami bałtyckimi, Czechosłowacją, Rumunją, a także Niemcami, gdyby chciały się one do tego przyłączyć.

Niestety, w Warszawie taki pakt bezpieczeństwa nie jest doceniany. W związku z tem upadają piękne nadzieje na pokojowy rozwój Europy. Polscy politycy zagraniczni odrzucili daleko sięgające perspektywy i zbliżają się do każdego obiektu tak, jak się trafi. Przed kilku laty pewien dyplomata zagraniczny zapytał w obecności płk. Becka Marszałka Piłsudskiego dlaczego posiadając absolutną władzę nie mógł on zasadniczo zmienić konstytucji. Marszałek odpowiedział słowami Goethego, że mistrzostwo przejawia się w ograniczaniu się. Tę zasadę można stosować tam, gdzie wszystkie czynniki są kontrolowane, lecz nie w dyplomacji. Polska musi się zdecydować czy ma należeć do obozu szukających wojny i rewizjonistów, czy też współpracować z elementami, które starają się doprowadzić do bezpieczeństwa zbiorowego i kolektywnego uregulowania problemów politycznych.

Wogóle trudno zrozumieć jak rozsądny Polak może pozytywnie się zapatrywać na możliwości wojny w Europie. Polska jaknajmniej mogłaby wojować. Jest to kraj ubogi. Zbrojenia całkiem go by przygniotły. Nawet oficjalna statystyka wykazuje 30% mniejszości narodowych. Ukraińcy stanowią największą mniejszość narodową w Polsce są niepewni, chociaż przywódcy ich obecnie współpracują z Warszawą. Niezależnie od tego czy Polska będzie przestrzegała neutralności, czy też nie, wojna europejska mogłaby wybuchnąć na polskim terytorjum i całą Polskę obalić.

Żaden Polak, urzędnik czy też prywatna osoba nie mogą zaprzeczyć, że sytuacja gospodarcza Polski jest niezwykle ciężka. W Polsce wsie są zbyt gęsto zaludnione, co wpływa na niski poziom ich życia. W Polsce popularny jest ruch domagający się kolonij. Organiczenia emigracji do Ameryki i innych krajów zadały gospodarce polskiej wielki cios. W Polsce jest 540 tys. zatrudnionych robotników i 330 tys. zarejestrowanych bezrobotnych. Nominalne wynagrodzenie zatrudnionych wynosi o 45% mniej niż w 1928-1929 r. Przeciętny poziom przeżycia spadł o 35%. 530 tys. urzędników i 300 tys. pracowników żyje o 10-15% lepiej niż w 1928-1929 r. Liczba sił zbrojnych ustalona jest na 271.510 ludzi. Liczby te wykazują niezdrową sytuację.

62,8% narodu polskiego mieszka na wsi. 5 grudnia 1935-tym minister Kwiatkowski oświadczył w Sejmie co następuje:

"W Polsce nalicza się 3.300 tys. gospodarstw, z czego 34% stanowią gospodarstwa tak drobne, że nie można je nazwać nawet gospodarstwami. Dalsze 31% stanowią gospodarstwa od 5 do 8 ha. Lilipucie gospodarstwa w prowincjach południowych stanowią 54% ogółu gospodarstw. Mniej więcej 10 miljonów ludzi stoi całkowicie poza sferą obrotów gospodarczych". Nic oni nie kupują i nic xxxx nie sprzedają. Można sobie wyobrazić prymitywną egzystencję tych izolowanych gospodarczo 10 miljonów ludzi, skoro Kwiatkowski powiada, że rolnicy posiadający 10 ha są milionerami w porównaniu z biednymi "gospodarzami", którzy w ciągu roku wydają na jedną osobę zaledwie 40 zł.

W odniesieniu do liczby ludności Polski, importuje się do Polski mniej niż do jakiegoś innego państwa europejskiego, za wyjątkiem Albanji. Polska nie posiada żadnego mocnego przemysłu. Mimo pewnego ożywienia przemysłu metalurgicznego, chemicznego i elektrycznego w ubiegłym 10-cioleciu, armja polska jest jeszcze słabo zmechanizowana. Drogi są złe i istotna wartość wojskowa armji z tego względu bardzo ograniczona.

W ostatnich czasach drobni rolnicy zaczęli się buntować przeciwko swej nędzy. W maju 1935 r. był poważny bunt rolników na Wołyniu. Bunt ten trwał kilka miesięcy. Wypadło go tłumić przy pomocy policji i wojska. To samo się powtórzyło w środkowej Polsce w grudniu. Od 1930 r. zaczęła się fala ekscesów antysemitycznych. Handlarze-żydzi są bojkotowani. Jedynym zasadniczym wyjściem z tego problemu byłaby reforma rolna. Radykałowie sądzą, że w tej sprawie wystarczy dobrej woli rządu i klasy rządzonej. Jednak w Polsce nie jest to tak łatwo. Wiele obszarników istotnie by się cieszyło, gdyby mogło otrząsnąć ze swej ziemi chociażby za niewielką cenę. Gdyby państwo chciało ziemię obszarników wypłacić, oznaczałoby to ruinę gospodarczą, lecz większość obszarników zadłużona jest po uszy. Poza to byłoby bardzo nierozsądne nie dać właścicielom nic oprócz ziemi. Trzeba im dać również pieniądze na zakup bydła, inwentarza i nasienia. Takich rzeczy rząd jeszcze nie posiada. Jakiś czas rząd prowadził łagodną reformę rolną i rozparcelował ok. 2.200 tys. ha ziemi między właścicieli. Jednak połowa rozparcelowanej ziemi należała przedtem do Niemców. Brak pieniędzy na zakup dodatkowych środków uczynił tych osadników żebrakami.

Minister Kwiatkowski jest w dziedzinie polityki gospodarczej wyraźnym liberałem /przedtem był fizjokratą/. Sytuacja Kwiatkowskiego jest istotnie niezwykle ciężka. Chce on Polskę leczyć przy pomocy deflacji, lecz doczekał wrogów. Spodziewa się on użyć zagranicą pożyczkę i rozszerzyć rynki zagraniczne dla polskich towarów. Jednak chęci i nadzieje są bardzo dalekie od rzeczywistości.

Ze względu na to wszystko, ze względu na problemy gospodarcze, społeczne i polityczne w Polsce powinienby panować nastrój bardziej pacyfistyczny. Polska powinna być najbardziej pokojowa w całej Europie. Tak jednak nie jest. /A-8/23/. P.

2/. PRASA LITEWSKA O SYTUACJI MIĘDZYNARODOWEJ. "Rytas" Nr. 66 z 20.III.1936 r. Artykuł dr. Pakalniszkisa p.t. "Podwójna miarka". Streszczenie:

Konflikt jaki się wyłonił spowodu pogwałcenia paktu lokarnieńskiego trwa w dalszym ciągu. Trudno dziś nawet zgadnąć kiedy ten konflikt zostanie zlikwidowany. Narazie jest jednak jasne, że bezpośrednio niebezpieczeństwo wojny zostało usunięte i że międzynarodowa sytuacja, chociaż jeszcze bardzo poważna i pełna wszelkich ewentualności, skonsolidowała się już o tyle, że atmosfera polityczna dla dobrowolnego rozstrzygnięcia konfliktu stała się znacznie przychylniejsza.

Powszechną uwagę zwraca na siebie postępowanie Anglii. Taktyka Anglii jest według ogólnego mniemania, winna, że obecny konflikt musiała się przejawiać i zaciągnąć. Niekiedy wydaje się wprost dziwna podwójna miarka, stosowana przez Anglię dla rozstrzygania problemów politycznych. Jedną miarkę stosuje Anglia do obrony interesów własnych, inną zaś do obrony interesów cudzych. Anglia stanowczo domagała się stosowania sankcyj względem Włoch, a nie zgadza się na zastosowanie takich sankcyj względem Niemiec.

Dwoistość Anglii wynika z faktu, że jest to światowe imperium, które może obronić często swe interesy przez wyzyskiwanie konfliktów innych państw. Tak np. Anglia nie przeszkadzała Japonii w jej posunięciach, gdyż chodzi Anglii w osłabieniu komunistycznej Rosji. Mówi się też, że Anglia przyczyniła się do wybuchu rewolucji rosyjskiej, obawiając się wzmocnienia carskiej Rosji. Poza to wiadomą jest rzeczą, że w czasie wojny światowej Anglia sprzedawała Niemcom przy pomocy neutralnych państw skandynawskich duże ilości materiałów i żywności. Obecna polityka Anglii też jest dalszym ciągiem starej taktyki. Militarne bezsilność Niemiec nie mogła na czas dłuższy podobać się Anglii, gdyż wzmacniałoby to zbyt Francję. Nie podobało się natomiast Anglii podpisanie francusko-sowieckiego paktu o współpracy. Anglia stara się i teraz osłabić znaczenie paktu.

Ze względu na to wszystko nietrudno zrozumieć polityczną taktykę Berlina. Rzekome sympatie hitlerowskie dla Anglii są sympatjami podyktowanymi przez własny interes. Znajac angielskie interesy i taktykę, Berlin śmiało spekuluje i tym razem niezbyt się na tem zawiódł.

Tego rodzaju taktyka Anglii może znowu doprowadzić ludzkość do wojny co właśnie stanowi tragedję Europy.

W ostatnim czasie przedmiotem polityki zajęli się panowie
przebieg swój mają. W roku 1933 r. był poważny punkt polski
na Włochy. Punkt ten miał kilka miejsc. Wygłosił go kilku
pomocy politycznej i wojennej. To samo się powtórzyło w środowisku
w 1933 r. 1933 r. zaczęli się kłopoty ekonomiczne antysemickie.
Handlowcy zjedli się politykami. Jednym z nich był wyśmienity
do problemu polityki reformy. Reformy były dobre, że w tej
nie wystarczyłoby dobrej woli, tylko i klasy politycznej. Jednak w 1933
nie jest to tak łatwe. Wiele osób z polityką jest nie
gdyby mogło otrzymać z niej jakiś efekt. Chociażby się
gdyby państwo chciało nie mieć obywateli, chociażby to
równie gospodarczo, lecz niekiedy obywateli jest to
Polską byłoby bardzo niekorzystne nie dać wieści o nich
mi. Trzeba by im dać równieśnienie na zakup. Wydał
i nasienia. Takich rzeczy rząd jeszcze nie posiada. Takie
prowadziłby zagranicę reformy, które i rozpręczyłyby ok. 8.000
kiedy między wojaczką. Jednak reformy rozpręczyłyby między
to przedmiot do Włoch. Brak pieniędzy na zakup dóbr
nowo ukształt tych osobników.

Minister Książki jest w związku z polityką gospodarczą
coś wyraża. Właścicielami polityki polityki polityki polityki
Książki jest także niekiedy polityki polityki polityki polityki
przy pomocy polityki, lecz dochodzi polityki polityki polityki
zadanie polityki polityki polityki polityki polityki polityki
tymczasem. Jednak chce i nadalże się dalej polityki polityki polityki

Jeżeli na to wszystko, że wzięło na problemy polityki
coś, społeczne i polityczne w Polsce polityki polityki polityki
bardziej polityki polityki polityki polityki polityki polityki
całej Europie. Tak jednak nie jest. 14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-2291-2292-2293-2294-2295-2296-2297-2298-2299-2300-2301-2302-2303-2304-2305-2306-2307-2308-2309-2310-2311-2312-2313-2314-2315-2316-2317-2318-2319-2320-2321-2322-2323-2324-2325-2326-2327-2328-2329-2330-2331-2332-2333-2334-2335-2336-2337-2338-2339-2340-2341-2342-2343-2344-2345-2346-2347-2348-2349-2350-2351-2352-2353-2354-2355-2356-2357-2358-2359-2360-2361-2362-2363-2364-2365-2366-2367-2368-2369-2370-2371-2372-2373-2374-2375-2376-2377-2378-2379-2380-2381-2382-2383-2384-2385-2386-2387-2388-2389-2390-2391-2392-2393-2394-2395-2396-2397-2398-2399-2400-2401-2402-2403-2404-2405-2406-2407-2408-2409-2410-2411-2412-2413-2414-2415-2416-2417-2418-2419-2420-2421-2422-2423-2424-2425-2426-2427-2428-2429-2430-2431-2432-2433-2434-2435-2436-2437-2438-2439-2440-2441-2442-2443-2444-2445-2446-2447-2448-2449-2450-2451-2452-2453-2454-2455-2456-2457-2458-2459-2460-2461-2462-2463-2464-2465-2466-2467-2468-2469-2470-2471-2472-2473-2474-2475-2476-2477-2478-2479-2480-2481-2482-2483-2484-2485-2486-2487-2488-2489-2490-2491-2492-2493-2494-2495-2496-2497-2498-2499-2500-2501-2502-2503-2504-2505-2506-2507-2508-2509-2510-2511-2512-2513-2514-2515-2516-2517-2518-2519-2520-2521-2522-2523-2524-2525-2526-2527-2528-2529-2530-2531-2532-2533-2534-2535-2536-2537-2538-2539-2540-2541-2542-2543-2544-2545-2546-2547-2548-2549-2550-2551-2552-2553-2554-2555-2556-2557-2558-2559-2560-2561-2562-2563

"Lietuvos Žinios" Nr.67 z 21.III.1936 r. Art.p.t. "Europa w bagnie".Streszczenie:

Zakończył się już pierwszy okres rokowań londyńskich. Zarówno Flandin jak Eden cieszą się z wyników rokowań. Jeżeli zwrócić uwagę na pakt to zarówno Flandin jak Eden oświadczyli w parlamentach, że najważniejszą jest rzeczą, iż każde państwo może od-tąd ufać tylko we własne siły i że trzeba wobec tego zająć się zbrojeniami, to zrozumiałą będzie rzeczą, jakie to są te rozmowy londyńskie i jaka może być z tego radość. Radość przedstawicieli rywalizujących państw nie może bynajmniej stać się radością lud-ności tych państw, gdyż zamiast zgodnych działań w kierunku zapew-nienia pokoju toczył się podczas rokowań spór o to, kto ma więcej wygrać. Gdy się zaś dwóch kłóci - trzeci korzysta. Nic dziwnego przeto, że w tym chaosie skorzystał najwięcej niemiecki imperja-lizm. O londyńskich rokowaniach pisze ze złośliwą radością pra-sa hitlerowskich Niemiec. Niemcy, które cały czas mówiły o obro-nie, obecnie już o tem zapomniwały. Niemcy wiedzą, że nikt na nie nie napadnie. Niemcy sarkastycznie naigrywają się z sygnatarju-szy paktów: lokarneńskiego i wersalskiego. Niemcy już udowodniły, że traktaty istotnie nie oznaczają nic więcej aniżeli swistki pa-pieru, które w każdej chwili można porwać. Niemcy w przeszłości już dawały traktaty i obecnie też czynią to samo. Dlaczego zresztą mają tego nie czynić, skoro podczas rozmów londyńskich decydują-cym czynnikiem było również państwo drące traktaty i zobowiązania?

W takich już czasach żyjemy. Wszędzie szaleje czarna reakcja. Wszędzie panuje coraz mocniej siła fizyczna. Podeptano sprawiedliwość i prawo. Panoszy się silniejszy fizycznie. Dla małych narodów i małych państw znowu zbliżają się ciężkie dni i największe niebezpieczeństwa.

W stosunku do Włoch Francja była nieczuła na ducha Ligi Narodów. Obecnie nieczuła jest Anglja w stosunku do Niemiec. I tak bez końca. Tu tylko małe państwa mogłyby wyrzec stanowcze słó-wa gdyby były zorganizowane. Jednak drobne interesy i eksperymenty, dokonywane wzorem państw wielkich nie pozwalają się porozumieć. Tak więc Europa wegetuje.

Pokój zaś mocny, zgodny i wszechstronny pokój, jest ogrom-nie potrzebny. Jasną jest jednak rzeczą, że pokój nastąpi wtedy, gdy rządy państw znajdować się będą w demokratycznych rękach, które potrzebują pokoju politycznego i gospodarczego i stanowczo się wypowiadają przeciwko wojny. /A-11/

3/. "L.AIDAS" O ZNACZENIU PASZPORTÓW WILEŃSKICH."L.Aidas" Nr.133 z 21.III.1936 r. Art.p.t. "W jakim celu były wydane paszpor-ty wileńskie".Streszczenie:

Litwini dobrze znają paszporty wileńskie, książeczki o niewielkim formacie z obrazami Wilna. Już sama nazwa mówi, że ma się tu do czynienia z rzeczą niecodziennego znaczenia. Gdy się weźmie tę książeczkę do ręki i przewertuje, powstaje siłą rzeczy pytanie, co paszport wileński oznacza i jaki jest jego sens? Przecież Wilna dziś Litwini nie posiadają, a cała Litwa wschodnia jest od 1920 r. okupowana. W swej istocie, przynajmniej pod tym względem, który praktycznie wiąże się z każdym paszportem,ksią-żeczka ta powinna by dawać posiadaczom prawo udania się i zamiesz-kania w okupowanym kraju. Niestety, dziś paszport wileński pra-wa tego Litwinom nie daje, przyczem wyjaśniać nie trzeba, gdyż są one powszechnie znane.

Paszport wileński ma inne znaczenie. Nawet nie będąc realnym dokumentem w sensie, by na podstawie jego można było udowodnić swe prawo do pewnego terytorjum, jest paszport wileński mimo to rzeczą realną. Przy pomocy paszportu dąży się do praw, do Wilna i całej okupowanej Litwy. Paszport wileński nie posiadając narazie znaczenia prawnego dąży do tego znaczenia na przyszłość. Z biegiem czasu paszport wileński będzie również ważny juredycz-nie.

Paszport wileński przyjęty przez cały naród litewski, jako środek do dążenia do przywrócenia litewskich praw w Wileńszczyźnie, wyobraża wolę narodu litewskiego. W ten sposób jest paszport sym-bolem praw litewskich do Wilna. Pod względem prawnym będzie on

mocny wtedy, gdy zostanie w nim oznaczona wola każdego Litwina i chęć, poparta podpisem i hojną ofiarą.

Paszport wileński dziś już jest szeroko rozpowszechniony w Niepodległej Litwie i zagranicą wśród uchodźców-Litwinów. Znaczący wileńskie naklejane na paszporcie wileńskim malują przejawiającą się wolę i jedynomyślność wszystkich w sprawie wileńskiej. Małe ofiary, które zbiera Wileński Fundusz Żelazny za paszporty i znaczki wileńskie z biegiem czasu stworzy silną ekonomiczną podstawę dla poparcia litewskiej pracy w Wileńszczyźnie.

Paszport wileński wręczany jest po złożeniu małej ofiary. Bez ofiar żadna praca nie da się pomyśleć. O sprawie wileńskiej wciąż trzeba przypominać i starać się by paszport-wileński był pod względem prawnym mocnym również na forum międzynarodowym. /A-8/6/.

4/. DOKOŁA PROPOZYCYJ NIEMIECKICH W SPRAWIE FAKTU O NIE-AGRESJI. "Rytas" z 20.III.1936 r.

Organ Związku Niemieckiego Wschodu "Ostland" rozważa propozycje Hitlera w kwestji paktów o nieagresji, zawartych w memorandum do sygnatarjuszy paktu lokarneńskiego. Pismo podkreśla, że oświadczenia Hitlera zawarte w szóstym punkcie memorandum w kwestji paktu o nieagresję z Litwą, stwierdzają "zależność stosunków niemiecko-litewskich od stosunku Litwy do Kraju Kłajpedzkiego". Dalej "Ostland" pisze dosłownie w ten sposób: "Pod tym względem jedno trzeba stwierdzić wyraźnie, że nietylko zawarcie paktu o nieagresję, lecz jego zachowanie powinno być uzależnione od wzorowego stosunku Litwy do Kraju Kłajpedzkiego, t.j. pakt o nieagresji będzie prawomocny dopóty, dopóki Litwa zachowa przepisy ochronne w stosunku do Kraju Kłajpedzkiego.

To zbyt wyraźne oświadczenie, jak Niemcy rozumieją proponowane przez siebie pakiety o nieagresję Litwie, Czechosłowacji i Austrii w berlińskich sferach politycznych i dyplomatycznych wywołało duże zainteresowanie. Nada się tam tej deklaracji szczególnego znaczenia politycznego z tego względu, że "Ostland" jest oficjalnym organem "Związku Niemieckiego Wschodu", jako organizacji oficjalnej, kierowanej przez wydział wschodni niemieckiego M-stwa Spraw Zagranicznych.

Deklaracja "Związku Niemieckiego Wschodu" w sferach dyplomatycznych i politycznych jest komentowana w ten sposób, że w razie sprowokowania przez narodowych socjalistów incydentu na terytorjum Litwy, Czechosłowacji, lub Austrii - Niemcy mogłyby go uważać za wystarczający motyw do zerwania paktu i ogłoszenia wojny. /A-6/.

K r o n i k a .

5/. DOKOŁA ROKOWAŃ LITEWSKO-NIEMIECKICH. "Rytas" z 21.III.1936 r.: Po powrocie z Warszawy Hemmena, prezesa delegacji niemieckiej do rokowań handlowych z Litwą, rokowania po kilkudniowej przerwie znów zostały wznowione. Dnia 20 marca w gmachu niemieckiego M-stwa Spraw Zagranicznych odbyło się posiedzenie obu delegacji. Ponownie rozważano już omówione kwestje. W sprawie rodzajów towarów i kontyngentów już prawie osiągnięto porozumienie. Jeszcze są wyjaśniane kwestje rozrachunku i kontroli weterynaryjnej. Jak donoszą ze źródeł miarodajnych wkrótce będzie zakończony rozważanie małego ruchu granicznego. Mały ruch graniczny, na ile można już teraz wnosić, będzie w nowym układzie ujęty w inne formy, gdyż Niemcy nie zgodzili się na poprzedni spis towarów, które mogą być przenoszone z Litwy do Niemiec.

Najgłówniejszym zagadnieniem wciąż jest sama zasada formy handlu. Trudności tutaj wypływają z tego powodu, że Niemcy żądają prawa wolnego zakupu towarów w Litwie podczas gdy w samych Niemczech cały handel jest ustawowo zcentralizowany i upaństwowiony. W sprawie wzajemnego osiedlania się w obu krajach, niemiecka delegacja złożyła projekt na piśmie, który jest obecnie przez litewską delegację rozważany. /A-6/.P.

możny wtedy, gdy zostanie w nim oznaczona wola każdego litwina i chęć, poparcie podpisem i hojną ofiarą.

Transport wileński dziś już jest szeroko rozpowszechniony w Niemczech Litwie i zagranicą wśród uchodźców Litwinów. Znaczący wileński nakład na transport wileński ma być przedstawiany co się woli i jedynym wileńskim w sprawie wileńskiej. Ma być ofiarą. Ktoś wileński wileński wileński z transportem i znaczący wileński z wileńskim transportem wileńskim podstawę dla pogodził litwinię pracy w wileńskim wileńskim.

Transport wileński wileński jest to złożenie wileńskich ofiar. Bez ofiar żadna praca nie da się pomyśleć. O sprawie wileńskiej wileński trzeba przypomnieć i starać się by transport wileński był pod względem prawnym mocnym również na forum międzynarodowym.

VA-8/57.

4. DOKOŁA PROPOZYCYJ NIEMIECKICH W SPRAWIE FAKTU O NIE-AGRESJI. "Rytm" z 20.III.1938 r.

Organ Związku Niemieckiego Wschodu "Ostland" rozważa pro-ponując Hitlera w kwestii faktów o nieagresji, zawartych w me-morandum do dyktanda, faktów faktem. Pismo podkreśla, że oświadczenia Hitlera zawarte w załączonym punkcie memorandum w kwestii faktów o nieagresji z Litwą, stwierdza, że "niezależnie sto-sunków niemiecko-litewskich od stosunków Litwy do Kraju Książęcego". Dalej "Ostland" pisze doświadczenie w ten sposób: "Pod tym względem jedno trzeba stwierdzić wyraźnie, że nietylko zawarcie faktu o nieagresji, lecz jego zachowanie powinno być uzasadnione od wzorowego stosunku Litwy do Kraju Książęcego, t.j. fakt o nieagresji będzie pierwszym dowodem, dopóki Litwa zachowa prze-tyś ochotnie w stosunku do Kraju Książęcego.

To zbyt wyrażne oświadczenie, jak Niemcy rozumieją pro-ponowane przez siebie fakty o nieagresji Litwie, Grzechotkowskiej i Austrii w kontekście afery politycznych i dyplomatycznych wywołano duże zainteresowanie. Nadaje się tam tej deklaracji znaczącego znaczenia politycznego z tego względu, że "Ostland" jest oficjalnym organem "Związku Niemieckiego Wschodu", jako organizacji oficjalnej, kierowanej przez wydział wschodni nie-mieckiego Rządu Rzeszy.

Deklaracja "Związku Niemieckiego Wschodu" w afery dypl-o-matycznych i politycznych jest komentowana w ten sposób, że w razie sporów między państwami socjalistowskich i socjalistami na terytorium Litwy, Grzechotkowskiej, lub Austrii - Niemcy mogą być go uważać za wystarczający dowód na zwrócenie faktów i ogłoszenia wojny. VA-8/.

K r o n i k a

5. DOKOŁA ROKOWA LITWISKO-NIEMIECKICH. "Rytm" z 21.III.1938 r.: Po podrobie z Warszawy Niemcy, proces dele-gacji niemieckiej do rokowań handlowych z Litwą, rokowania po-kłoniłowej sprawie znów zostały wznowione. Data 20 marca w-gazecie niemieckiego Rządu Rzeszy stwierdzono odbyło się posie-szenie obu delegacji. Ponownie rozważano już omówione kwestie.

W sprawie rozbioru i kontynentów już prawie osiągnięto po-rozumienie. Jednakże w sprawie kwestii rozrachunku i kontroli weterynaryjnej. Jak donosi ze źródeł niemieckich wrócić będzie zakończono rozważanie całego rocznie granicznego. Mały ruch granicz-ny, na ile można już teraz wnosić, będzie w nowym układzie ujęty w inne formy, gdyż Niemcy nie zgodzili się na po-rządni spis for-mów, które mogą być opracowane z Litwą do Niemiec.

Najbardziej znaczącym osiągnięciem wole jest sama zasada formy-handlu. Trudności tutaj wypływają z tego powodu, że Niemcy są-ją prawa wolnego zakupu towarów w Litwie podczas gdy w samych Niemczech cały handel jest ustawowo scentralizowany i upodro-wniony. W sprawie wstępnego oświadczenia się w obu krajach, nie-miecka delegacja zgłosiła projekt na piśmie, który jest obecnie przez litewską delegację rozważany. VA-8/8.

6/. SPRAWA STOSUNKÓW HANDLOWYCH MIĘDZY LITWĄ A SOWIETAMI. "L.Žinios" z 21.III.1936 r.: W związku z rozszerzeniem stosunków handlowych między Litwą a ZSSR przybędzie w tych dniach do Litwy delegacja ekonomistów sowieckich. Delegacja pragnie bliżej się zapoznać z organizacją eksportu litewskiego. /A-9/.

7/. POGŁOSKI O POROZUMIENIU POLSKO-LITEWSKIEJ W PRASIE LITEWSKIEJ. "Dienia" z 22.III.1936 r. : Przyjezdni z "okupowanej" Litwy opowiadają, że Polacy zwożą obecnie kamienie i żwir dla remontu szosy z Wilna do Zawias, aż do samej linii administracyjnej. Na tym samym odcinku zakłada się też podobno nowe druty telefoniczne. Ludność "okupowanej" Litwy twierdzi, że jak mówią Polacy już w r.b. zostanie wznowiona normalna komunikacja z Niepodległą Litwą. Zachodzi więc potrzeba odremontowania na czas dróg.

"Sekmadienis" z 22.III.1936 r. : Kwestja uregulowania stosunków polsko-litewskich staje się w całej Polsce coraz aktualniejsza. Jak dowiaduje się "Sekmadienis", pewna nawpół-oficjalna osoba bawi obecnie w Rydze, będąc delegowana ze strony Polski w sprawie stosunków polsko-litewskich. /A-8/24/.

8/. KARYKATURA "SEKMADIENISA" NA TEMAT POKOJOWEJ PROPOZYCJI HITLERA. "Sekmadienis" z 22.III.1936 r. zamieszcza karykaturę przedstawiającą Hitlera zalecającego się do Lozorajtisa w przebraniu Litwinki. Lozorajtis trzyma w ręku otrzymane od Hitlera kwiatki z napisem "Berlin". Przed Lozorajtisem stoi Hitler i ręką na sercu prawi czułe słówka. Zza drzwi wysuwa się twarz ministra Becka, trzymające w ręku bukiet z napisem "Warszawa". Wyjaśniające napis brzmi: "Według komunikatów prasowych Polacy zaniepokoiili się rokowaniami litewsko-niemieckimi, zaś w Sejmie polskim dały się słyszeć głosy za potrzebą porozumienia z Litwą". /A-8/23/. P.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WENĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

9/. SPRAWA PONOWNEJ REJESTRACJI TOWARZYSTW. "L.Aidas" z 19.III.1936 r.: Wyznaczony na dzień 1 kwietnia termin przerejestrowania wszystkich towarzystw oraz wyznaczony na dzień 1-go lipca termin, w którym towarzystwa mają otrzymać ostateczne za-twierdzenie prawa dalszego funkcjonowania, zostały uchwałą Gabinetu Ministrów odroczone na 3 miesiące. /C-20/.

10/. ORGANIZACJE MŁODZIEŻY A USTAWA O TOWARZYSTWACH. "L.Aidas" z 19.III.1936 r.: Na mocy ustawy o towarzystwach, członkami towarzystw mogą być osoby w wieku nie mniej lat 18. W projekcie ustawy przewidywano, że za zezwoleniem Ministra Spraw Wewnętrznych mogą być przyjmowane również osoby, które nie ukończyły lat 18. W ostatecznej redakcji to omówienie zostało jednak skreślone.

Obecnie litewskie organizacje młodzieżowe, jak "pawasarinincy" /młodzież katolicka/ i "młodolitwini" mają wielkie trudności przy stosowaniu tego paragrafu ustawy, gdyż wielu bardzo członków wypadnie skreślić jako nieposiadających przepisowego wieku. /C-20/.-

11/. ZGON DYREKTORA POCZT. "L.Žinios" z 21.III.1936 r.: Dnia 20 marca po kilkudniowej chorobie zmarł dyrektor Zarządu Poczty inż.Stantjtis. /C-16/1/.P.

12/. SPRAWA ZAŁOŻENIA DRUGIEGO INSTYTUTU PEDAGOGICZNEGO. "Sekmadienis" z 22.III.1936 r.: M-stwo Oświaty postanowiło założyć w Kownie spoczątkiem następnego roku szkolnego drugi instytut Pedagogiczny. Jeden Instytut, jak wiadomo, czynny jest w Kłajpedzie. /C-17/.

6. SPRAWA STOSUNKÓW HANDELOWYCH MIĘDZY LITWĄ A POLSKĄ
"Litwa" z 21.III.1936 r.: W związku z rozszerzeniem stosunków handlowych między Litwą a Polską przyszedł w tych dniach do Litwy delegacja ekonomistów polskich. Delegacja przynosiła Litwie zaproszenie z organizacją eksportu litewskiego. (A-8).
7. POCISKI O POROZUMIENIU POLSKO-LITEWSKIM W PRASIE
"Litwa" z 22.III.1936 r.: Przyszedł z "okupowanej" Litwy episkopat, że Polacy swoją obecność uważają za "okupację" Litwy. Litwa z Litwą, że do samej litewskiej administracji. Na tym samym obywatelu zakłada się ten podobny nowy dyktando. Litwa z Litwą, że Litwa twierdzi, że tak mówią. Polacy już w r. 1920 zostali wznowiona normalna komunikacja z Niepodległą Litwą. Zgodził więc potrzebę porozumienia na czas długi.

"Sekmadienia" z 22.III.1936 r.: Kwestia uregulowania stosunków polsko-litewskich staje się w całej Polsce coraz aktualniejsza. Jak dowiaduje się "Sekmadienia", pewna grupa litewskich osób bawi obecnie w Rydze, będąc delegowaną ze strony polskiej w sprawie stosunków polsko-litewskich. (A-8/84).

8. KARYKATURA "SEKMADENIENIA" NA TEMAT POKOJOWY PRÓC-
"Litwa" z 22.III.1936 r.: Zamieszczając karyka-
turę przedstawiającą Hitlera zaliczającego się do doktorów Litwy, przedstawia Litwę. Doktor jest Litwą, przed doktoratem stoi Hitler. Litwa kładzie i naciąg "Babilon". Przed doktoratem stoi Hitler i ręką na swoim prawym boku. Za drzwi wysuwa się twarz ministra Becka, trzymającego w ręku bukiet z napisem "Witajcie". Wyrażając napis brami: "Jedyną komunikacją państwową" Polacy zaproszili się rozmawiać litewsko-niemieckimi, zaś w sprawie polskim dają się zaważać. (A-8/84).

III. ZAGADNIENIA POLITYKI Wewnętrznej
I ŻYCIE GOSPODARSTWA

K r o t k o

9. SPRAWA POCISKI REJENTACJI TOWARZYSTW. "Litwa" z 21.III.1936 r.: Wyznaczony na dzień 1 kwietnia termin przystąpienia wszystkich towarzystw oraz wyznaczony na dzień 1-go lipca termin, w którym towarzystwa mają otrzymać ostateczne za-
twierdzenie prawa dalszego funkcjonowania, zostały uchwalone przez
Ministrów obracane na 3 miejsce. (A-8).

10. ORGANIZACJA MRODZINY A USTAWA O TOWARZYSTWACH.
"Litwa" z 19.III.1936 r.: Na mocy ustawy o towarzystwach, członkami towarzystw mogą być osoby w wieku nie mniej lat 18. W projekcie ustawy przewidziano, że za zwolnienie Ministra Spraw Wewnętrznych mogą być przyjmowane również osoby, które nie ukończyły lat 18. W ostatecznej redakcji to omówienie zostało jednak skreślone.
Głównie litewskie organizacje młodzieżowe, jak "pawsa-
riny" (młodzież katolicka) i "młodzieźni" mają wielkie trudności przy stosowaniu tego paragrafu ustawy, gdyż wielu bardzo członków wyprzedziło jako niepełnoletnich przepi-
sowo wieku. (A-8).

11. ZOOM DYREKTORA POCIST. "Litwa" z 21.III.1936 r.:
Dnia 20 marca po kilkudniowej chorobie zmarł dyrektor Zarządu Pociągów Litewskich. (A-8/14).

12. SPRAWA ZARZĄDZENIA DRUGIEGO INSTYTUTU PEDAGOGICZNEGO
"Sekmadienia" z 22.III.1936 r.: M-stwo Oświaty postanowiło za-
łożyć w Kownie społecznym instytutem roku szkolnego drugi
Instytut Pedagogiczny. Jeden Instytut, jak wiadomo, czynny
jest w Kijpedzie. (A-17).